

Utvecklande av yrkeshögskoleutbildningens anknytning till arbetslivet

Syftet med inrättandet av systemet med yrkeshögskolor har varit att vid sidan av de traditionella universitetsexamina utveckla en mera praktiskt och yrkesmässigt inriktad högskoleexamen, med vilken man kan förbättra utbildningens kvalitet och bättre svara på samhällets och arbetslivets snabbt föränderliga behov. En särskild målsättning för yrkeshögskolereformen är att stärka den regionala utvecklingen samt att utöka högskolornas samarbete med små och medelstora företag och producenter av välfärdstjänster.

Yrkeshögskolorna har till uppgift att utbilda i professionellt hänseende kompetenta kunniga personer som har fått en högklassig undervisning för det praktiska arbetslivets snabbt föränderliga behov, och att sålunda för sin del sörja för Finlands konkurrenskraft genom att för olika branscher utbilda personal med det behövliga kunnandet. Att utbildningen vid yrkeshögskolorna vad kvaliteten och innehållet beträffar svarar mot kraven på kunnandet är av stor statsfinansiell betydelse, för den utbildade arbetskraftens kvalitet och tillgänglighet påverkar utvecklingen i hela nationalekonomin.

Undervisningsministeriet beviljar yrkeshögskolorna basfinansiering, projektfinansiering samt resultatbaserad finansiering. Yrkeshögskolornas statsandel i budgeten för år 2009 är över 395 miljoner euro.

Syftet med revisionen var att klargöra hur anknytningen till arbetslivet förverkligas i yrkeshögskoleutbildningen. På läroinrättningarnas nivå granskades på vilket sätt anknytningen till arbetslivet har beaktats i planeringen och genomförandet av undervisningen och hurudana former för praktiskt samarbete som existerar mellan läroinrättningarna och arbets- och näringslivet. Revisionen hänförde sig till två centrala utbildningsprogram, byggnadsteknik och vårdarbete.

Vid revisionen observerades att för att de i yrkeshögskolornas strategier beskrivna allmänna målsättningarna skall uppnås skulle

behövas konkretiserade verksamhetsplaner i syfte att fördjupa samarbetet med arbetslivet. Yrkeshögskolorna borde vara aktiva och uttrycka klart hurdana tjänster och samarbetsformer de kan erbjuda arbets- och näringslivet och vem som ansvarar för samarbetet.

Ett utökat samarbete i synnerhet med små och medelstora företag är en nödvändig förutsättning för att yrkeshögskolorna skall uppnå de för dem uppställda målsättningarna som strategiska utvecklare av landskapen. Samarbetsformerna borde utstakas på ett sätt som gynnar både läroinrättningen och arbetslivet. Yrkeshögskolorna borde ha fungerande strukturer för samarbetets bedrivande.

Vid revisionen framgick att undervisningsplanernas innehåll varierar avsevärt mycket inte bara mellan skilda yrkeshögskolor utan också mellan skilda enheter inom samma yrkeshögskola. I synnerhet på vårdbranschen borde undervisningsplanerna förenhetligas. I yrkeshögskolornas undervisningsplaner borde arbetspraktik göras till en mera integrerad del av undervisningen än för närvarande så, att sambandet mellan undervisning och praktik stärks och läroinrättningarnas ansvar för att ordna och styra praktiken utökas.

Vid revisionen framgick också att lärarnas kännedom om arbetslivet på många håll är så gott som enbart beroende av lärarens egen aktivitet. Lärarnas långa lärarefarenhet utan en nära relation till det omgivande arbetslivet leder lätt till att undervisningens innehåll blir teoretiskt och fjärmas från det praktiska arbetslivet. Yrkeshögskolorna borde se till att lärarna regelbundet genomför perioder ute i arbetslivet.

Yrkeshögskolorna borde utveckla sina system för respons och enkäter så, att respons insamlas och analyseras systematiskt. Det är också att rekommendera att förfaranden som har visat sig vara goda dokumenteras, så att de stöder utvecklandet av högskolans system för kvalitetshantering. Genom att utveckla responsystemen kan man på ett bättre sätt än i dag knyta partnerna i arbetslivet till ett långsiktigt samarbete.

Om anknytningen till arbetslivet och hur den utvecklas borde fås sådan täckande och objektiv utvärderande information som kan utnyttjas i styrningen av utbildningen. Det vore skäl att utveckla systemet för utvärdering av yrkeshögskoleutbildningen i riktning mot systematisk uppföljning av utbildningens anknytning till arbetslivet. En systematisk uppföljning av utbildningens anknytning till arbet-

slivet förutsätter att begreppet och kriterierna för anknytningen till arbetslivet definieras.